

Severní česká průmyslová dráha

Nördböhmische Industrialbahn

Severočeská průmyslová dráha je dávno zapomenutý název místní dráhy vedoucí z Rumburku přes Panský a Brtníky do Mikulášovic.

V době, kdy již byla vybudována základní síť železničních tratí, existovalo ještě mnoho obcí, které železnici postrádaly. Mezi nimi byly Mikulášovice, Brtníky, Křečany a Zahrady - tehdy průmyslové obce, které potřebovaly dopravovat suroviny, výrobky i pracující. Na trase zamýšlené dráhy žilo v roce 1890 téměř 20.000 obyvatel a byl v nich značný počet továren a provozů. Proslulá byla výroba nožů a nůžek v Mikulášovicích (firma Rösler) a výroba pleteného zboží v Brtníkách (firma Klinger).

Zahájení stavby železnice v roce 1901

Tyto obce založily roku 1894 Konsorcium obcí, v jehož čele stál MUDr. Kindermann z Mikulášovic. Cílem Konsorcia bylo prosadit stavbu místní železnice. V roce 1897 skutečně získalo licenci na výstavbu úseku Mikulášovice - Brtníky - Panský - Křečany - Rumburk, s odbočkou Panský - Krásná Lípa.

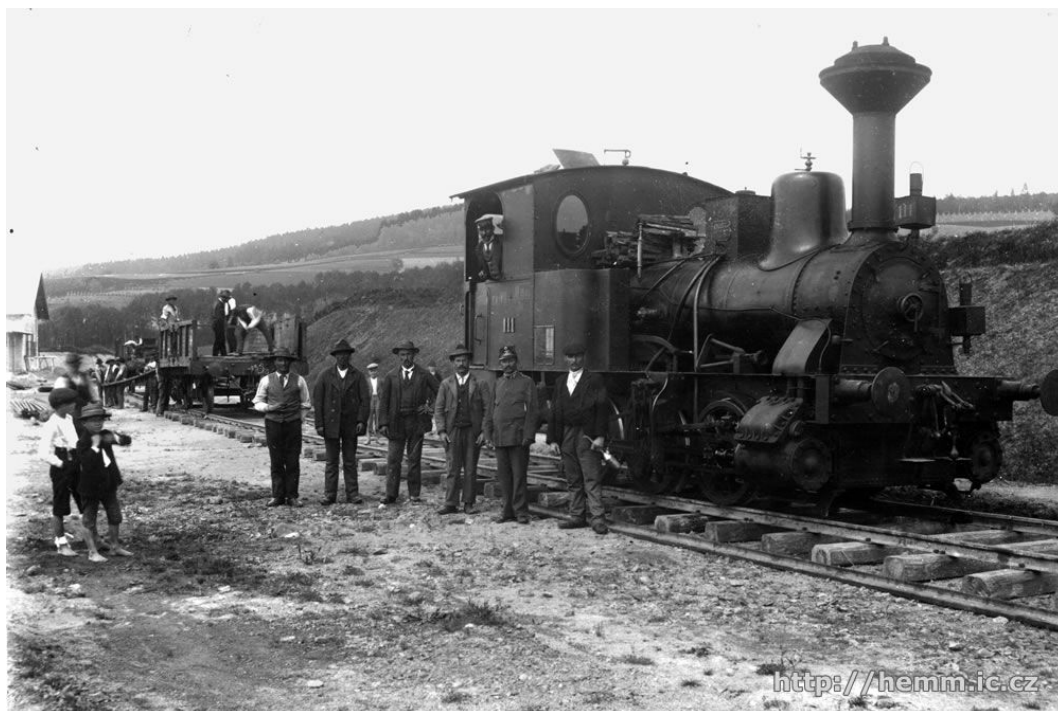
Na stavbě trati pracovali italské dělníky

Stavba byla zahájena v červnu 1901. V zájmu co nejnižších nákladů byla trať budována úsporným způsobem, takže co nejvíce sledovala terén, aby se nemusely stavět nákladné stavby, jako mosty a násypy, a tak jedinou větší konstrukcí dráhy je železný most v Brtníkách. Šetřilo se i na šterkovém podloží, oblouky měly malé poloměry, a to mělo za následek nízkou traťovou rychlost a další omezení. Jediným vodním zdrojem na trati byla studna v Panském.

Zahájení provozu v Brtníkách 29.10.1902

Stavba dráhy byla dokončena v říjnu 1902 a téhož měsíce na ní byl zahájen provoz. Konsorcium obcí, z něhož se stala akciová společnost, zanedlouho svěřilo provoz své tratě České severní dráze. Vlaky zde jezdily převážně smíšené, což znamená, že byly sestavovány z nákladních a osobních vagónů. Často se stávalo, že lokomotivě docházela voda, musela tedy nechat vlak stát na širé trati a dojet si do Panského pro vodu. Smíšený provoz znamenal dlouhé stání vlaků ve stanicích při nakládce a vykládce zboží z vagónů a tím se jízdní doba pro cestující neúnosně prodlužovala.

První lokomotiva v Brtníkách

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto osobní dopravu motorizovat. Přibližně v roce 1930 začaly přepravu osob zajišťovat motorové vozy.

Z někdejší Severočeské průmyslové dráhy zůstala jen místní dráha, označená v současných jízdních řádech čísly 084 a 085. Nákladní vlaky po ní nejezdí, obce se po roce 1945 vylidnily a průmysl zanikl.

Čerpáno z článku Františka Sajdla: Sto let lokálky Rumburk-Panský-Mikulášovice, DVZ 1/2003.